

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/386/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6214203035
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6214203035.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa Home Credit Slovakia, a. s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36234176, proti odporkyni L. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. X, XXX XX O. U. H., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, Nám. Legionárov 5, IČO: 42176778, právne zastúpeného JUDr. Andrejom Cífrom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom J. Kráľa 5/A, Lučenec, v konaní o zaplatenie 1.503,20 Eur istiny s príslušenstvom, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 2C/161/2014-58 zo dňa 24. 03. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v časti výroku, ktorým zamietol návrh navrhovateľa ohľadne úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 786,80 Eur od 23. 04. 2014 do zaplatenia (druhý výrok) a v súvisiacom výroku o trovách konania (tretí výrok) z r u š u j e a vec mu v tomto rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Veľký Krtíš (ďalej len „okresný súd“, resp. „prvostupňový súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 24. 03. 2015 uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 786,80 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (prvý výrok). Vo zvyšku návrh zamietol (druhý výrok). O trovách prvostupňového konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (tretí výrok).

V odôvodnení rozsudku okresný súd uviedol, že navrhovateľ sa návrhom na začatie konania domáhal zaplatenia sumy 1.503,20 Eur, kapitalizovaného ročného úroku z omeškania vo výške 263,53 Eur, úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1.503,20 Eur od 23.04.2014 do zaplatenia.

Z vykonaného dokazovania mal okresný súd preukázané, že navrhovateľ ako veriteľ a odporkyňa ako dlžník dňa 15. 10. 2010 uzatvorili úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX. Na základe úverovej zmluvy navrhovateľ poskytol odporkyni úver vo výške 1.300,- Eur. V úverovej zmluve bola uvedená celková čiastka splatná spotrebiteľom vo výške 2.927,40 Eur, mesačná splátka 49,72 Eur, počet splátok 60, ročná úroková sadzba 37,37 %, RPMN od 44,4 % do 46,9 %, priemerná hodnota RPMN 24,66 %, celkové náklady spotrebiteľa 1.627,40 Eur. Odporkyňa zaplatila navrhovateľovi celkom sumu 513,20 Eur, a teda rozdiel predstavuje sumu 786,80 Eur (1300 Eur - 513,20 Eur).

Okresný súd vyhodnotil úverovú zmluvu ako spotrebiteľskú zmluvu, ktorá má podobu štandardnej formulárovej zmluvy typickej tým, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch a spotrebiteľ spravidla jej obsah nemení vzhľadom na formulárovú predtlač. Spotrebiteľ buď prijme podmienky zmluvy, ktoré si dodávateľ sám v predstihu podľa svojej predstavy naformuloval, alebo zmluvný vzťah nevznikne. Podľa názoru okresného súdu za takéhoto vzťahu je spotrebiteľ z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou zmluvného vzťahu. Zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorým sa novelizoval Občiansky zákonník, bola prebratá smernica Rady č. 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“). Túto Smernicu je nevyhnutné využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv.

V zmysle čl. 3 Smernice, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery, spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Svojím rozsahom, štruktúrou, ako i voľbou písma je táto zmluva štandardnou adhéznou zmluvou, pre ktorú je typický dlhý, neprehľadný text napísaný miniatúrnym, ťažko čitateľným písmom s odkazom na úverové zmluvné podmienky tvoriace jej neoddeliteľnú súčasť. V zmluve je uvedená výška splátok, avšak z uvedeného nevyplýva aká je výška splátok istiny, aká je výška splátok úrokov, ostatných nákladov. Navrhovateľ uviedol len výšku celkovej splátky, z ktorej nie je možné zistiť jednotlivé zložky. V Hlave 5 Úverových zmluvných podmienok je uvedené, že v jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, poplatok za vedenie úverového účtu, úroky a príp. úhrada za poistenie a poplatok za možnosť zmeny splátky, ak z údajov v ÚZ nevyplýva inak. Z dôvodu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje obligatórne náležitosti podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f/ a i/, j/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „ZoSÚ“), okresný súd považoval poskytnutý spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ). Pretože odporkyňa bol poskytnutý úver vo výške 1.300,- Eur a odporkyňa zaplatila sumu 513,20 Eur, rozdiel predstavuje sumu 786,80 Eur. Vo zvyšku okresný súd návrh ako nedôvodný zamietol.

O náhrade trov konania účastníkov okresný súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O.s.p.“). V prejednávanvej veci mal každý z účastníkov úspech len čiastočný, preto potom okresný súd vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Okresný súd sa nestotožnil s právnym názorom vedľajšieho účastníka o jeho práve vstúpiť do súdneho konania týkajúceho sa len v určitej časti. Vedľajší účastník vstupuje do konania na stranu konkrétneho účastníka, pričom má rovnaké práva a povinnosti, ako samotný účastník. Účelom jeho vstupu je ochrana práv takéhoto účastníka. Je v rozpore s účelom vedľajšieho účastníctva, pokiaľ vedľajší účastník zahľási svoj vstup len do časti predmetu konania, pričom uzná, vo zvyšku predmetu konania účastník nie je v práve. To platí aj v prípade, že predmetom súdneho konania sú dve alebo viaceré spojené právne veci. Keďže vedľajší účastník zdieľa v súdnom konaní úspech či neúspech účastníka, na strane ktorého vstúpil, musí sa aj pri rozhodovaní o náhrade trov zohľadňovať úspešnosť, či neúspešnosť účastníka v konaní. Pokiaľ je teda účastník v konaní čiastočne neúspešný, v tom istom rozsahu je neúspešný aj vedľajší účastník. V predmetnej veci mal každý z účastníkov úspech len čiastočný, preto potom okresný súd rozhodol tak, žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Navrhovateľ podal v zákonnej lehote odvolanie formálne do výroku rozsudku, ktorým okresný súd vo zvyšku návrh zamietol (druhý výrok), avšak z obsahu jeho odvolania vyplýva, že sa de facto odvolal do časti druhého výroku rozsudku, ktorým okresný súd jeho návrh ohľadne úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 786,80 Eur od 23. 04. 2014 do zaplatenia zamietol.

V odvolaní uviedol, že mu okresný súd nepriznal zákonný nárok na úrok z omeškania z priznanej sumy 786,80 Eur. Podľa jeho názoru mu vznikol nárok na úrok z omeškania v zákonom stanovenej sadzbe 9 %. Odporkyňa mala plniť svoj záväzok vyplývajúci z úverovej zmluvy riadne a včas, preto mu prináležia úroky z omeškania v zákonom stanovenej sadzbe. Okresný súd mu však nepriznal žiadne úroky z omeškania z priznanej sumy. V návrhu si uplatnil úrok z omeškania vo výške 9 % ročne nasledovným spôsobom: základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t. j. ku dňu 11. 05. 2012 + 8 percentuálnych bodov. Ďalej poukázal na ustanovenie § 514 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“).

Vo vyjadrení k odvolaniu vedľajší účastník na strane odporkyne uviedol, že v súvislosti s nárokom navrhovateľa na úroky z omeškania je nevyhnutné skúmať, či navrhovateľovi vznikol nárok na zaplatenie úrokov z omeškania, odkedy mu tento nárok vznikol, či výška navrhovateľom požadovaných úrokov z omeškania je v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu v časti druhého výroku, ktorým zamietol návrh navrhovateľa ohľadne úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 786,80 Eur od 23. 04. 2014 do zaplatenia (§ 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a v súvisiacom výroku o trovách konania

zrušil (§ 212 ods. 1 písm. b/ O.s.p.) a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.) z týchto dôvodov:

Vzhľadom na uplatnené odvolacie námietky navrhovateľa je v prvom rade potrebné zdôrazniť, že odvolací súd je viazaný konkrétnymi odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O. s. p.).

Odvolací súd vzhľadom na námietku navrhovateľa, týkajúcu sa nepreskúmateľnosti odvolaním napadnutého rozsudku ohľadne uplatneného úroku z omeškania zo sumy 786,80 Eur v prvom rade skúmal, či v rámci prvostupňového konania nedošlo zo strany okresného súdu k takému procesnému postupu, ktorý by bolo možno považovať za odňatie možnosti účastníkov konať pred súdom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Ústavný súd Slovenskej republiky sa opakovane vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie (viď napr. nález III. ÚS 119/03-30). Ústavný súd vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Podľa názoru odvolacieho súdu predmetné rozhodnutie okresného súdu v časti, v ktorej navrhovateľ napadol odvolaním rozsudok prvostupňového súdu (zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 786,80 Eur od 23. 04. 2014 do zaplatenia), atribút riadne odôvodniť rozhodnutie nespĺňa.

Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že navrhovateľ sa návrhom na začatie konania domáhal zaplatenia sumy 1503,20 Eur, kapitalizovaného ročného úroku z omeškania vo výške 263,53 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1503,20 Eur od 23. 04. 2014 do zaplatenia.

Okresný súd odvolaním napadnutým rozsudkom uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 786,80 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (prvý výrok) a vo zvyšku návrh zamietol (druhý výrok). V odôvodnení rozsudku ohľadne zamietnutia návrhu (vrátane navrhovateľom uplatneného úroku z omeškania zo sumy vo výške 786,80 Eur) uviedol :„ Vo zvyšku súd návrh ako nedôvodný zamietol.“

Odvolací súd konštatuje, že z odôvodnenia rozsudku okresného súdu nie je možné vyvodiť, z akého dôvodu okresný súd zamietol návrh navrhovateľa i v časti týkajúcej sa navrhovateľom uplatneného nároku na úrok z omeškania vo výške 9% zo sumy 786,80 Eur od 23. 04. 2010, pričom okresný súd vyhovel návrhu navrhovateľa v časti, keď uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 786,80 Eur, pretože okresný súd považoval spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov.

V prípade, ak dlžník svoj dlh veriteľovi riadne (t.j. v dohodnutom množstve, kvalite, rozsahu a na dohodnutom mieste) a včas nesplní (v dohodnutom čase), je v omeškani. Pre ustálenie, či vzniká právo veriteľovi na úrok z omeškania (príslušenstvo pohľadávky), je potrebné najprv zistiť, či dlžník (v posudzovanej veci odporkyňa) sa dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak ide o omeškание s plnením peňažného dlhu, veriteľ má právo požadovať úroky z omeškania, pokiaľ nie je ustanovená povinnosť zaplatiť poplatok z omeškania.

Odvolací súd zdôrazňuje, že jedine primerané odôvodnené súdne rozhodnutie umožní účastníkom konania oboznámiť sa so samotným výsledkom rozhodnutia, ale tiež pochopiť dôvody, na ktorých bolo založené, a zároveň len rozhodnutie spĺňajúce uvedené podmienky je preskúmateľné v inštančnom postupe, preto rozsudok, ktorý neobsahuje základné atribúty, je možné považovať za závažný zásah konajúceho súdu do práva účastníka na súdnu ochranu, pričom daný zásah v tejto fáze konania (odvolacieho konania) je možné odstrániť len zrušením napadnutého rozsudku pre jeho nepreskúmateľnosť.

Na základe uvedeného, pretože okresný súd nedostatočným odôvodnením napadnutého rozsudku odňal účastníkom možnosť konať pred súdom, odvolaciemu súdu neostala iná možnosť, ako časť výroku rozsudku okresného súdu, ktorým zamietol návrh navrhovateľa ohľadne 9 % úroku z omeškania ročne zo sumy 786,80 Eur od 23. 04. 2014 do zaplatenia (druhý výrok) a v súvisiacom výroku o trovách konania (tretí výrok) zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O. s. p.).

V ďalšom konaní bude úlohou okresného súdu opätovne rozhodnúť o navrhovateľom uplatnenom úroku z omeškania zo sumy 786,80 Eur v zmysle vyššie vyslovených právnych názorov odvolacieho súdu, pričom v odôvodnení rozsudku uvedie, či navrhovateľovi (ne)vznikol nárok na zaplatenie úrokov z omeškania, z akého dôvodu mu (ne)vznikol nárok na zaplatenie úrokov z omeškania, v akom období mu vznikol nárok na príslušenstvo pohľadávky a či výška navrhovateľom požadovaných úrokov z omeškania je v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov celého, teda i odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Odvolaním nenapadnuté výroky zostávajú nedotknuté (§ 206 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.